

	Keskmine brutokuupalk	Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu	Mediaanpalk (palgarakendus)	Netosissetulek ja ekvivalentnetosissetulek (Eesti sotsiaaluuring)
Mida näitab?	Keskmine brutokuupalk näitab tööandja poolt täistööajale taandatud töötajatele keskmiselt palgaks kulutatud summat vaadeldaval ajavahemikul.	Keskmine brutotulu näitab palgatöötajatele ja avalikele teenistujatele makstud rahalisi tasusid, töötamisega seotud stipendiume, toetusi ja muid tasusid vaadeldaval ajavahemikul.	Mediaanpalk näitab summat, millest rohkem ja millest vähem teenivaid inimesi on antud ametis või piirkonnas vaadeldaval ajavahemikul ühepalju.	Sissetulek sisaldab tulu palgatööst, ettevõtlusest, maa ja muu vara rendist, teistelt leibkondadelt saadud regulaarseid makseid (näiteks elatis) ning sotsiaalseid siirdeid (vanaduspension, lapsetoetus jm), omanditulu ja tulumaksu tagastust. Saadud summast arvatakse maha tulumaksu juurdemaksud, teistele leibkondadele tehtud regulaarsed maksed ning varalt makstav maks (peamiselt maamaks). Leibkonnaliikmete sissetulek liidetakse, et leida leibkonna kogusissetulek, mis seejärel suhestatakse leibkonnaliikmete arvuga (ekvivalentnetosissetulek).
Mis andmed on arutamisel aluseks?	Keskmise brutokuupalga andmeid kogutakse tarbijate vajaduse alusel küsimustikuga majanduslikult aktiivsetelt ettevõtetelt, asutustelt ja organisatsioonidelt. Selle tulemusel valmib Euroopa Liidu õigusaktidega kehtestatud statistikatöö „Tööjõukuluindeks“, mida tehakse 28 liidu liikmesriigis ühtse meetoodika alusel. Valimina kasutatakse justiitsministeeriumi registrikeskuse andmebaasi põhjal moodustatud statistilist profiili, mida ajakohastatakse igal aastal. Andmeid kogutakse kõikidelt vähemalt 50 töötajaga ettevõtetelt, ülejäänute puhul tehakse lihtne juhuslik valik.	Palgatöötaja kuu keskmise brutotulu andmete aluseks on maksu- ja tolliameti sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksete andmed. Brutotulu suurus saadakse jagades kuu keskmise väljamaksete summa kuu keskmise väljamaksete saajate arvuga. Tulusaaja elukoht on määratud isiku elukohta järgi, mille aluseks on statistikaameti rahvastikubaas. Tegemist on Eesti püsielanike kogumi ehk andmestikuga, kuhu kuuluvad kõik inimesed, kes on statistikaameti andmetel aasta alguses Eesti püsielanikud.	Palgarakenduses kasutatava mediaanpalga aluseks on maksu- ja tolliameti sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksete andmed ning töötamise registri sissekanded töötaja ameti ja töökoha asukoha kohta. Mediaanpalga puhul lähevad arvesse samad töölepingu ja tulu liigid, mis keskmise brutokuupalga arvutamise puhul. Mediaanpalk leitakse ainult täistööajaga töötajatele, kellel on töötamise registris info tema ameti ja töökoha asukoha kohta, kes on töist tulu saanud, kelle tööleping pole peatatud ja kes on töötanud vähemalt ühe kuu.	Enamik sissetuleku näitajaid on saadud Eesti sotsiaaluuringu andmete põhjal. Sotsiaaluuring on isiku-uuring, mille eesmärk on hinnata leibkondade ja isikute sissetulekute jaotust, elamistingimusi ja sotsiaalset tõrjutust. Neid andmeid sissetulekute kohta, mida registritest ei saa, küsitakse ankeediga. Osa andmetest lisatakse hiljem juurde ja nende kohta eraldi ei küsita. Andmeid saadakse ka näiteks maksu- ja tolliametilt (palgainfo), sotsiaalkindlustusametilt (pensionid, peretoetused), töötukassalt (töötusega seotud hüvitised) ja haigekassalt (haigustega seotud hüvitised).
Milleks saadud näitajat kasutatakse?	Varem oli keskmise palgaga seotud näiteks riigikogu liikmete, vabariigi presidendi ja vabariigi valitsuse liikmete ametipalk, kuid enam mitte.	Brutotulu andmeid kasutatakse omavalitsusüksuse arengut iseloomustava näitajana arengukavade koostamisel ja teistes kohaliku elu planeerimisega seotud dokumentides. Näitaja on tihedalt seotud omavalitsuse eelarvega, näidates omavalitsusüksuse territooriumil	Mediaanpalga näitaja on mõeldud töötajatele ja tööandjatele ning see võimaldab võrrelda enda või oma ettevõtte makstavat palka teiste sama ametit pidavate inimeste palkadega.	Netosissetulekute ja ekvivalentnetosissetulekute pealt avaldatakse absoluutset ja suhtelist vaesust. Suhtelise vaesuse määr näitab nende isikute osatähtsust, kelle ekvivalentnetosissetulek on suhtelise vaesuse piirist madalam. Absoluutse vaesuse määr on isikute osakaal, kelle ekvivalentnetosissetulek on absoluutse vaesuse piirist madalam.

		registreeritud elukohaga töötajate keskmist brutotulu töötaja kohta.		Ekvivalentnetosissetuleku põhjal arvutatakse ka ebavõrdsuse näitajad: sissetulekukvintiliide suhte kordaja ja Gini koefitsient.
Kust kõige värskemad andmed leiab?	Statistikaameti andmebaasis (MAJANDUS – Palk ja tööjõukulu – Palk).	Statistikaameti andmebaasis (SOTSIAALELU – Sissetulek). Aastate 2013–2019 kohta on andmed kättesaadavad tabelis ST004 , analüüsiks on tihti oluline ka pikem aegrida ja varasemad andmed (alates 2003) on tabelis ST005 .	Statistikaameti palgarakendusest .	Statistikaameti andmebaasis (SOTSIAALELU – Sissetulek).
Kellele need suunatud on ja millal tasub aluseks võtta?	Andmete peamised tarbijad on majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, sotsiaalministeerium, rahandusministeerium, Euroopa Liidu statistikaamet (Eurostat), rahvusvaheline tööorganisatsioon (ILO), teadlased, majandusanalüütikud, laiem avalikkus ja statistikaamet (makromajandusstatistika tegemisel).	Eestis on uuringu avaliku huvi peamine esindaja majandus- ja kommunikatsiooniministeerium. Andmeid kasutavad ka kohalikud omavalitsused ja teised kohaliku arengu planeerimise ja analüüsimisega tegelevad asutused ning organisatsioonid, samuti pakuvad andmed huvi laiale üldsusele. Kuna tegemist on kõiksete andmetega, siis on võimalik teha väljavõtteid andmestikust ka mõne väiksema piirkondliku üksuse, perioodi või muu tunnuse (vanus, sugu) lõikes.	Rakenduses olevat mediaanpalga infot tasub aluseks võtta juhul, kui on arvata, et antud kohas või ametis on palgajaotus väga ebahütlane. Näiteks juhul, kui leiduvad mõned üksikud väga kõrge palgaga töötajad, kuid ülejäänute palgad on pigem üksteise lähedal. Kui mõtteliselt panna kõik inimesed järjekorda oma palgasumma järgi nii, et ühes rea otsas on kõige vähem teeniv inimene ja teises rea otsas kõige rohkem teeniv inimene, siis mediaanpalga saaja on täpselt selle rea keskel.	Euroopa Liidu statistikaamet (Eurostat), teadlased, analüütikud, laiem avalikkus, statistikaamet, sotsiaalministeerium, valitsus jt asutused. Tulemusi on hea vaadata, kui analüüsida ebavõrdsust ühiskonnas, vaesust üldiselt või ka näiteks sotsiaalsete siirete mõju vaesusele. Ekvivalentnetosissetulek arvestab ka teiste leibkonnas elavate inimestega, seega on hea selle pealt vaadata sissetulekuid elaniku kohta või kui analüüsida sissetulekuid erinevate sotsiaal-demograafiliste näitajate lõikes.
Mis on näitaja kõige suurem väärtus?	Keskmist palka on avaldatud tegevusalati, maakonniti ja omanikuliigiti. Uuringus osalemise määr on püsivalt üle 80%, mistõttu on avaldatav keskmine palk usaldusväärne. Rahvusvaheliselt on aktsepteeritav, kui keskmine brutokuupalga (kõik tegevusalad kokku) suhteline viga ei ületa 3% ja statistikaameti avaldatud keskmisele brutokuupalgale arvatud suhteline viga on jäänud alla selle.	Brutotulu andmete avaldamine väikeste piirkondade kohta (kohalikud omavalitsused, linnaosad, kandidid), pikk aegrida (alates 2003 aastast) ja tellimustööde võimalik tegemine valitud tunnuste alusel.	Palgarakenduse andmed võimaldavad saada täpsemat infot selle kohta, mis toimub üldise keskmise kõrval. Samuti võimaldab see vaadata palkasid ametigruppide kaupa. Plussiks on ka see, et andmed on esitatud visuaalselt joonistel ja maakondade või piirkondade võrdlus on lihtne.	Andmed sisaldavad erinevaid sissetulekuid, muu hulgas näiteks mitterahaline sissetulek. Eesti inimeste sissetulekute ülevaate saamiseks kogutakse andmeid sissetuleku saajate ja kuu keskmise sissetuleku kohta soo, vanuserühma, haridustaseme, leibkonna ja piirkonna alusel. Ühtlustatud meetodika võimaldab andmeid võrrelda rahvusvaheliste näitajatega. Keskmise ekvivalentnetosissetuleku leidmisel leibkonnaliikme kohta võetakse arvesse, et osa sissetulekust kulutatakse leibkonna peale ühiselt, ülejäänud aga iga leibkonnaliikme kohta tema vanusest olenevalt eraldi.
Millised on piirangud, millega tuleb arvestada?	Andmeid kogutakse küsimustikuga, kuna tööjõukuluindeksi arvutamiseks on tarvis	Teatud väikeste piirkondade kohta, kus tulusaajate arv on liiga väike (näiteks Ruhnu	Palka näidatakse töökoha asukoha järgi, mis ei pruugi maakonna tasandil langeda kokku	Kuna sissetulekute suurus on saadud valikuuringu tulemusena, peab arvestama tulemustes esineva võimaliku

	<p>teada töötatud tundide arvu ning seda numbrit üheski registris ei ole. Kõiksel uuritavas osas mittevastanute andmed asendatakse. Valikuliselt uuritavas osas (alla 50 töötajaga ettevõtte) vastanud üksuste andmed kaalutakse. Kaalumine sisaldab ka mittevastanud ettevõtete kompenseerimist valikuliselt uuritavate ettevõtete hulgast. Mittevastanud ettevõtete hulgas eeldatakse olevat niisama palju aktiivseid üksusi, kui palju on neid vastanute hulgas. Keskmine palk on arvutatud arvestusega, et tegemist on täistööajaga.</p>	<p>vallas teatud vanusegruppides) ei ole võimalik andmeid avaldada andmekaitse tõttu. Puuduvad andmed täis- ja osaajaga töö kohta, mis ei võimalda teha järeltõlki näiteks soolise palgalõhe kohta. Inimeste registreeritud elukoht ei pruugi olla alati vastavuses nende tegeliku elukohaga.</p>	<p>töötaja elukohaga. Palgarakenduses ei näidata andmeid väiksema töötajate arvuga ametigruppide kohta. Samuti ei saa näidata kõiki rakenduses olevaid ametigruppe kõigis maakondades, sest töötajate arv jääb liiga väikeseks. Mediaanpalk ja palgajaotus antakse vaid täistööajaga töötajate kohta. Tegemist on andmetega, mille kvaliteet sõltub sellest, kui täpselt tööandja on töötaja andmed sisestanud. Näiteks ebatäpselt märgitud koormus või ametinimetus väljendub rakenduses ebatäpse palgasummana. Need andmed ei näita inimese kogusissetulekut, vaid ainult töist tulu.</p>	<p>mõõtmisveaga ja mittevastamisest tingitud nihkega. Väiksemate maakondade/lõigete (näiteks leibkonna tüübid) kohta ei saa andmeid avaldada, sest valim seda ei võimalda.</p>
--	--	---	---	--